

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษา
โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร

นางจุไรรัตน์ สุครุ่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 633 - 855 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16833636

FACTORS AFFECTING THE EFFICIENCY OF ACADEMIC TASK
OPERATION IN THE LARGE SECONDARY SCHOOL UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION :
A CASE STUDY OF ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOL IN
BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Jurairat Sudrung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 633 - 855 - 2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรม
สามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัล
พระราชทานในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางจุไรรัตน์ สุครุ่ง

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

-----ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

-----อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

-----กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุชมี เณรยอด)

พิมพ์ต้นฉบับหลักด้วยอักษรไทยในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

จุไรรัตน์ สูดรุ่ง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร (FACTORS AFFECTING THE EFFICIENCY OF ACADEMIC TASK OPERATION IN THE LARGE SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY OF ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOL IN BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 188 หน้า. ISBN 974-633-855-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบศึกษาเอกสาร ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในลักษณะของการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน องค์ประกอบด้านผู้บริหาร องค์ประกอบด้านครู และองค์ประกอบด้านผู้ปกครอง ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ

องค์ประกอบด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ประสบการณ์และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน ความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการ คุณลักษณะของผู้บริหาร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดบุคลากรทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ

องค์ประกอบด้านครู ประกอบด้วย วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ทักษะติดต่อวิชาชีพครู การได้รับการอบรม ความรู้เรื่องหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาของครู ความร่วมมือระหว่างครู

องค์ประกอบด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง การสนับสนุนช่วยเหลือของสมาคมผู้ปกครองและครู

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C741830 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : FACTORS / ACADEMIC TASK OPERATION / SECONDARY SCHOOL / CASE STUDY

JURAI RAT SUDRJNG : FACTORS AFFECTING THE EFFICIENCY OF ACADEMIC TASK OPERATION IN THE LARGE SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY OF ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOL IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 188 pp. ISBN 974-633-855-2

The objective of this research was to study factors affecting the efficiency of academic task operation in the large royally - awarded secondary school in Bangkok under the Department of General Education. Research instruments employed were semi-structured interview, observation form and documentation form. Interviewees included school administrators, assistant administrators for academic affairs, heads of academic departments, teachers, parents and students. Data were analyzed by using content analysis and descriptive presentation was prepared.

It was found from the study that the factors affecting the efficiency of academic task operation were from the 4 components which were general conditions of schools, administrators, teachers, and parents; each of which containing the following variables:

On the component of general conditions of schools, variables consisted of readiness of building facilities and equipment, academic atmosphere and environment.

On the component of administrators, the concerned variables were experiences and duration of their assuming the posts, knowledge about academic administration, personal attributes, academic development for teachers, management of academic staff, supervision and boosting of morale and motivation.

On the component of teachers, variables comprised teachers' academic qualifications, teaching experiences, attitude toward teaching profession, training attended, knowledge of curriculum and instruction, instructional activity provision, time utilization and cooperation among teachers.

On the component of parents, parents' cooperation as well as assistance and support from parent and teacher associations were identified.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ ที่ได้ทุ่มเทเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และให้กำลังใจตลอดเวลา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอด กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งให้แนวทางในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

กราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ สุนทรี เกียรตินาด เพื่อนผู้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกตลอดเวลาในการเก็บข้อมูลครั้งนี้

กราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ได้ให้ชีวิตทำให้มีโอกาสมาสู่ถึงจุดนี้ทุกวันนี้ ขอบคุณ พ.อ.วิรัตน์ สุดรุ่ง ผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดเวลา ขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง น้องๆ ห้องคอมพิวเตอร์ของ กอ.รมน.ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างมาก

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้มอบทุนจำนวนหนึ่ง เพื่อสนับสนุนการวิจัย

จุไรรัตน์ สุดรุ่ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ.....	9
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	10
- การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร.....	12
- การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่.....	15
- การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....	17
- การจัดสื่อการเรียนการสอน.....	19
- การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน.....	22
- การจัดการเรียนการสอน.....	24
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
การเลือกกรณีศึกษา.....	70
ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของโรงเรียน	76
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ.....	79
องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน.....	82
องค์ประกอบด้านผู้บริหาร.....	86
องค์ประกอบด้านครู.....	100
องค์ประกอบด้านผู้ปกครอง.....	111
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	115
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผล.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	188